

POŽEHNANÁ JSI MEZI ŽENAMI

Svatá Matko, vypros nám,
abychom měli alespoň trochu víry v Ježíše - tvé víry,
alespoň trochu důvěry v něj - tvé důvěry,
alespoň trochu lásky k němu - tvé lásky.
Pros za nás Boho,
abychom měli v duši alespoň trochu pokoje a štěstí -
- tvého pokoje a tvého štěstí.
Amen.

K A L E N D Á R I U M

1. sv. Terezie od Dítěte Ježíše, panny
2. sv. andělů strážných
4. 27. neděle v mezidobí
7. Panny Marie Růžencové - tento den je možno ve kterémkoli kostele získat zvláštní milosti spojené s Mariánským rokem
11. 28. neděle v mezidobí
15. sv. Terezie od Ježíše, panny a učitelky církve
16. Výroční den zvolení papeže Jana Pavla II. /9 let/
sv. Hedviky, řeholnice
sv. Markéty Marie Alecoque, panny
17. sv. Ignáce Antiochijského, biskupa a mučedníka
18. 29. neděle v mezidobí, den modliteb za misie
21. 30. neděle v mezidobí
28. svátek sv. Šimona a Judy, apoštolů
31. sv. Wolfganga, biskupa

P O V Í D K A N A Ř Í J E N

Není lehké stát se mučedníkem

"Děti, vstávejte!"

Chůva rodiny Cepeda y Ahymada došla k oknu, aby roztáhla těžké závěsy.

"Podívejte se, jak slunko venku hezky svítí, to je škoda spát!"

Fernando se probudil. Jako nejstarší se ve svých dvanácti letech cítil spoluodpovědný za své sourozence.

"Hej, Rodrigo, polez ven!"

Prudkým trhnutím mu z postele stáhl deku. Čekal bratrův křik, ale bylo ticho. Postel byla prázdná a Fernando na ni v údivu hleděl.

"Rodrigo zmizel!"

Fernando se otočil k Tereziině posteli. Deku byla odkrytá.

"Tereza tu taky není!"

V tu ránu byl na nohou a hledal pod postelemi i ve skříních. Něko-

likrát už se tam sourozenci schovali. Avšak tentokrát hledal Fernando marně.

Chůva stála u okna jako zkamenělá.

"Přece... přece je neunesli!" vyrazila ze sebe. "Musím to hned jít ohlásit!"

Vyběhla z pokoje.

Done Beatrice y Ahymeda byla zpočátku klidná. "Hledali jste už za domem? Ti dva si tam ze starých prken postavili skryši. Už několikrát jsem je pozorovala, jak tam sedí. Třeba chtěli venku přenocovat."

Ve skutečnosti však nebyla tek klidná, jak se zdálo. Zburcovala svého manžela a ten svolal všechno služebnictvo. Všichni společně se pustili do hledání zmizelých dětí.

V tutéž dobu putovala ani ne sedmiletá Terezie se svým o čtyři roky starším bratrem cestou z Avily do Salamanky. Ještě za šera se tajně vyplížili z domu, bosky, protože boty měla u sebe chůva. Dávno už přešli most za městem. Když se ohlédli, viděli za sebou v dálce věže jejich kostela Santo Domingo a některé z bašt silně opevněného města Avily.

"Je to ještě daleko do země Maurů?" ptal se Rodrigo své sestřičky, která spěchala dva kroky před ním.

"Myslím, že to bude za tímhle kopečkem, možná kousek dál, nevím přesně. Ale do večera tam určitě budeme."

Terezie přidala do kroku, aby ukázala, že chce být co nejrychleji u cíle. Rodrigo tím vůbec nebyl nadšen. Ale nechtěl být o nic horší než sestra, a tak spěchal za ní.

Pomalů ho začínaly bolet nohy, ale zatím na to nedbal. Měl jiné, daleko důležitější starosti. Jeho sestra to určitě věděla. Ačkoli byla mnohem mladší, znala víc životů svatých než on. Ona ho také přemluvila, aby se vypravili do země Maurů a umřeli tam jako mučedníci pro křesťanskou víru. Ovšem ani jeden z nich pořádně nevěděl, kde mají Maury hledat. Terezie prostě rozhodla: "Tudy tam dojdeme!" A šli.

"Nebude to moc bolet? Bude to trvat dlouho, než umřeme?" zeptal se najednou sestry.

Terezie, která byla o kousek napřed, počkala, až k ní bratr dorazil.

"Když poznají, že jsme křesťani, zabijí nás hned. Určitě to půjde rychle, ne tak pomalu jako u svatého Sebastiana."

"Ale jak poznají, že jsme křesťani?"

"Mám s sebou tu knížku, co tam je tolik příběhů o svatých a mučednících. Na přední desce je veliký kříž. To bude naše poznávací znamení."

"A já jsem si myslel, že máš v kabele chléb a sýr!"

Rodrigo si najednou vzpomněl na svůj prázdný žaludek. Ale Terezie ho uklidnovala:

"Nač potřebuješ jíst? Stejně už budeme brzo po smrti. A Bůh se nám za naši odvalu bohatě odmění. Dá nám na hlavu zlatou korunu, jakou mají všichni mučedníci. Tatínek a maminka, taky Fernando, se k nám budou modlit, abychom za ně orodovali."

"Mě bolí nohy," naříkal Rodrigo. "Slápl jsem na ostrý kámen."

Posedil se na kraj cesty. "To šli všichni mučedníci na smrt bosky?"

Terezie nevěděla. O tom v její knížce nic nestálo.

"Pojď, Rodrigo, ještě taťka na ten kopec. Odtamtud už to není daleko."

A zase šla napřed. Ale Rodrigovi se chtělo čím dál mív. Bolela ho noha, a země Maurů byla kdovíkdě.

Z vrcholu kopce se rozhlíželi po Kastilii. Ale po Maurech ani stopy. Nebo přece?

"Podívej, jezdec na koni!"

"Jede sem. Pojď, schováme se!" naléhal Rodrigo.

"Ne," odmítla Terezie, "jestli to je Maur, jsme u cíle a za chvíli budeme v nebi."

"A co když to není Maur?"

Na to Terezie neuměla odpovědět. Stáli tam vedle sebe a čekali na jezdce, který byl stále yštší.

Najednou zatahal Rodrigo Terezii za rukáv:

"Já myslím, že ho znám. To je... náš strýc Francisco!"

Don Francisco Alvarez de Cepeda byl dost překvapen, že tu šidí dvě děti svého bratra samotné tak brzo ráno.

"Co tady děláte?"

Seskočil s koně a šel k nim. Terezie zašeptala bratrovi:

"Ani slovo!"

Strýc Francisco opakoval otázku. Děti mlčely.

"Poslouchej, Rodrigo, jsi už přece velký chlapec. Nechtěl bys mi říct, co tu děláte sami dva tak daleko od domova?"

"My... my jdeme k Maurům."

Terezie, rozzlobená, že vyzradil jejich tajemství, mu dupla na nohu.

"Au!"

"K Maurům?" Don Francisco se musel usmát. "Víte vy vůbec, kde Maurové žijí? To trvá odsud mnoho týdnů na koni a loď, než se k nim člověk dostane."

"My jsme mysleli, totiž Tereza myslela, tady za kopcem..."

"Tereza myslela a její starší bratr utíká za ní. Co jste vůbec u těch Maurů chtěli?"

Tentokrát rýpla Terezie už předem bratra pořádně do žeber. Ale ten už nebyl k zastavení.

"Chtěli jsme umřít jako mučedníci, jako svatý Ondřej a svatý Sebastián a svatá Voršila a její družky."

"A proč jste chtěli umřít jako mučedníci?"

"Tereza si myslí, že tak ryckleji přijdeme do nebe a dostaneme od Boha velkou odměnu."

"Terezko, je to pravda?" Strýc Francisco se na ni přísně podíval.

Terezie se kousala do rtů, oči sklopené k zemi.

Don Francisco chvíli uvažoval a pak řekl:

"Tak a jede se domů. Vaši rodiče už určitě mají velkou starost."

Posadil oba cestovatele před sebe na koně a zamířil do Avily. Po cestě jim vyprávěl mnoho o mučednících, jak to s nimi doopravdy bylo a proč pro Ježíše Krista položili život. "Nestali se mučedníky proto, aby dostali od Boha velkou odměnu. Milovali Pána Ježíše. Ale jiným lidem to vadilo. Proto je chtěli donutit, aby se Pána Ježíše zřekli. Oni však zůstali věrni své víře, i když jim ti druzí vyhrožovali mučením a smrtí."

To nejde tak rychle, aby se člověk stal mučedníkem. A vůbec to není jednoduché. Rodně se také modlili, aby jim Bůh dal sílu a vytrvalost."

"Děti pozorně naslouchaly. Tak přijeli domů."

"Když je to tak..." Terezie už větu nedokončila, právě vjížděli do dvora.

Rodiče a služebnictvo stáli kolem studny. Bylo do ní spuštěno lano a jeden ze služebníků se zrovna chystal sešplhat dolů.

Jako první je uviděla chůva.

"Podívejte, támhle jsou!"

Všichni se ohlédli. Maminka Beatrice y Ahymada běžela k nim, sundala děti s koně a objala je.

"Tady jste! Díky Bohu!"

Mezitím se otec Alonzo Sanchez de Cepeda vítal s bratrem.

"Ani nevíš, jak jsme ti vděční, žeš je přivezl. Zrovna jsme chtěli prohledat studnu."

Odvrátil hlavu. Nechtěl, aby někdo viděl, že má slzy v očích.

Večer, když už děti byly v posteli a dopolední vzrušení opadlo, řekl Rodrigo sestře:

"Víš, stejně jsem docela rád, že jsme nedošli až k Maurům. Tady je tak hezky. A vem si, jak by byli naši smutní..."

"Já jsem taky ráda," řekla Terezie.

+ + + + +

Terezie se narodila 28. března 1515 ve španělském městě Avila. Její

předkové udatně bojovali proti Maurům. Toto hrdinství je patrné i v jejím životě. Když poznala, že je něco dobré a správné, stála za tím, i když se jí do cesty stavěly mnohé překážky.

Dlouho trvalo, než poznala, k čemu má využít svých sil a svého ohnivého temperamentu. Jako dítě nadšeně čítala životopisy svatých mučedníků. Chtěla být jako oni. Když dospívala, učarovaly jí rytířské romány. Kromě toho měla mnoho přátel, kteří na ni měli ne vždy dobrý vliv.

Proto byli všichni udiveni, když jim oznámila, že chce vstoupit do kláštera. Její otec jí odmítl dát souhlas. V 19 letech tajně odešla z domu a vstoupila do kláštera karmelitek v Avile. Přijala řeholní jméno sestra Terezie od Ježíše.

Pravidla řádu však v tomto klášteře nebyla brána příliš vážně, i zde bylo možno vést pohodlný, téměř světský život. V této prostřednosti žila Terezie 18 let. Když jí bylo 40, pocítila, že to takhle dál nejde. Poznala, že ji Bůh volá k něčemu vyššímu.

Napsala: "Život, který jsme až doposud žila, byl mým životem. To, co pro mne teď začíná, je život Boží ve mně."

Začíná prudký duchovní vzestup, který ji nakonec přivedl k nejtěsnějšímu spojení s Bohem. "Často jsem byla jako bez sebe, opojená božskou láskou," napsala.

Boží blízkost je pro ni největším štěstím. Přestože ze sebe nic nedělá, podezřívá ji její okolí, že je podvodnice. Musela projít těžkými zkouškami.

Po svém obrácení Terezie poznala, jak se její řád vzdálil od svých původních pravidel. Chce jej proto obnovit a začíná - bez finančních prostředků - se stavbou nového kláštera na okraji Avily. V roce 1562 byl klášter otevřen. Sestry, které se soustředily kolem Terezie, se nazývají bosé karmelitky.

Přes všechny překážky /Terezie byla dokonce i nějaký čas vězněna/ jsou brzy otevřeny další kláštery v obnoveném duchu. Významným přítelem a pomocníkem se Terezii stává sv. Jan od Kříže, který také zakládá několik mužských klášterů. Po dlouhých, urputných bojích především s příslušníky starého řádu jsou papežským dekretem v r. 1580 bosé karmelitky uznány za samostatný řád.

I v dalších staletích má tento řád na celou církev dobrý vliv. Nejdůležitějším pravidlem je modlitba.

Od mládí byla Terezie často sužována různými nemocemi. Tím obdivuhodnější je, že až do posledních dnů svého života byla neúnavně činná pro svůj řád. Zemřela 4. října 1582. V r. 1970 jí papež Pavel VI. udělil titul učitelky církve.

Těchto několik vět z množství spisů, které po sobě zanechala, nám prozradí něco z tajemství její osobnosti a jejího požehnaného působení: "Z ničeho neměj strach. Všechno přejde. Jen Bůh zůstává stále stejný. Trpělivostí lze dosáhnout všeho. Kdo má Boha, tomu nic nechybí. Bůh stačí."

Svatý Bože, dej nám, prosíme, abychom podle vzoru a na přímluvu svaté Terezie správně poznali, co od nás očekáváš, a posiluj nás na naší cestě, abychom se nenechali odředit překážkami a nepochopením druhých.

R O K P A N N Y M A R I E

SVATBA V KÁNĚ GALILEJSKÉ

Třetího dne byla svatba v Káně Galilejské. Byla tam Ježí-

šova matka; na svatbu byl pozván také Ježíš a jeho učedníci. Když se nedostávalo vína, řekla Ježíšovi jeho matka: "Už nemají víno." Ježíš jí řekl: "Co to ode mne žádáš! Ještě nepřišla má hodina." Matka řekla služebníkům: "Udělejte, cokoli vám nařídí." Bylo tam šest kamenných nádob, určených k židovskému očišťování, každá na dvě až tři vědra. Ježíš řekl služebníkům: "Naplněte ty nádoby vodou!" I naplnili je až po okraj. Pak jim přikázal: "Teď z nich naberte a doneste správci hostiny!" Učinili tak. Jakmile správce hostiny ochutnal vodu proměněnou ve víno - nevěděl odkud je, ale služebníci, kteří vodu nabírali, to věděli - zavolal si ženicha a řekl mu: "Každý člověk podává nejprve dobré víno, a teprve když už se hosté nepijí, víno horší. Ty jsi však uchoval dobré víno až po tuto chvíli." Tak učinil Ježíš v Káně Galilejské počátek svých znamení a zjevil svou slávu. A jeho učedníci v něho uvěřili.

/Jn 2,1-11/

Všimněme si opět několika bodů:

- 1/ Ježíš se nestránil lidské společnosti. Svatba v Palestině v jeho době byla velká událost týkající se celé obce, a trvala nezřídka několik dnů, i týden. Pán Ježíš se slavností a hostinám nevyhýbal, ale využíval i těchto příležitostí k tomu, aby se dostal co nejbliž k lidem, ke kterým byl poslán.
 - 2/ Velmi krásná je úloha Panny Marie při této svatbě. Novomanželé zřejmě nebyli příliš zámožní. Maria si všimla, že se dostávají do tísně a bylo jí jasné, že jim musí nějak pomoci. Sama však pomoci nemůže, a proto se obrací na svého Syna. Neví sice, co Ježíš udělá, ale věří, že to nějak zařídí. A ještě jedné věci si všimněme: říká mu to po straně, tak, aby si toho ostatní hosté nevšimli, protože nechce novomanžele uvádět do rozpaků.
 - 3/ Vmevangeliih není zaznamenáno mnoho rozhovorů Pána Ježíše s Pannou Marií. Avšak ani jeden z nich se neodehrává tak, jak bychom čekali. /Vzpomenme na událost v jeruzalémském chrámě./ I tady, v Káně, Ježíš odpovídá: "Co to ode mne žádáš! Ještě nepřišla má hodina." Tuto odpověď je možné vykládat různým způsobem. Jisté však je, že Maria ji nepovažuje za odmítnutí. Vždyť koneckonců neprosí za sebe, ale za to, aby se pomohlo lidem v nouzi. Odtud pramení i její jistota, se kterou se obrací na služebníky: "Udělejte, cokoli vám nařídí."
 - 4/ A Ježíš se na ně obrací se žádostí, aby naplnili kamenné nádoby vodou /celkový objem měly asi 500 litrů/. Potom je vyzval, aby nabrali a donesli správci svatby. Nešel sám: "podívej, tady máte ještě nějaké víno", ale posílá služebníky a sám zůstává v pozadí, tak jako před chvílí Maria.
 - 5/ V závěru zprávy o tomto prvním Mistrově zázraku jeho učedník evangelista Jan otevřeně říká: "A jeho učedníci v něho uvěřili." Sděluje nám názor ne svůj, ale všech učedníků, že Ježíš je ten slibovaný Mesiáš. Určitě ~~xx~~ o tom tedy mezi sebou hovořili a tuto svou víru si navzájem sdělovali.
- Co tohle všechno znamená pro nás dnes?

1/ Nemysleme si, že křesťan je člověk, který má žít uzavřen ve své ulitě a stranit se lidské společnosti. Křesťan je poslán k lidem, aby s nimi žil a byl jako ti druzí. A přece musí být i trochu jiný. Musí na něm být vidět, že usiluje o něco krásného a velkého, musí být mezi lidmi zna-

mením, nositelem Kristova království. Podle něj budou lidé hodnotit křesťanství jako takové. Nesmí je tedy odrazovat nepřiměřeným jednáním, spíše je má přitahovat svědectvím svého života.

2/ Každodenně se setkáváme s potřebami druhých lidí. Často jim můžeme pomoci sami, ale nezdřídky se stává, že na to naše síly nestačí. Pak bychom měli vědět, na koho se obrátit. Dejme si však pozor na to, abychom zbytečně nemluvili o věcech, které by člověku, pro kterého pomoc hledáme, byly nepříjemné, a abychom ho neponižovali tím, že budeme poukazovat na jeho nedostatek.

3/ Velmi účinnou pomocí bližnímu v nouzi je modlitba. Skoda, že na ni tak často zapomínáme nebo že málo věříme v její sílu. Bůh naše prosby slyší a odpovídá na ně, jenže velmi často jinak, než si my představujeme, a proto si to ani neuvědomíme. Nepředepisujme Bohu, co má dělat, ale mějme v něj naprostou víru a důvěru. Učme se od Panny Marie, připomínejme si její rozhovor s Ježíšem v Káně - to, že od něj slyšela něco jiného než asi čekala, nijak nezmenšilo její víru a jistotu, že Ježíš splní její prosbu. Maria se umí modlit. Proto ji vzýváme jako přímělkyni, proto do jejíh rukou vkládáme své prosby. Ona nejlépe ví, jak se k Bohu obracet. Věřme Bohu, důvěrujme Marii, která má tolik mateřského pochopení pro naše potřeby.

4/ Bůh ne vždy půdobil ve světě přímo, často k tomu používá různé lidi. Jejich ochota spolupracovat s Bohem může ovlivnit zdar celého díla. Jistě že by Bůh mohl udělat všechno sám, ale chce, abychom mu "pomáhali", abychom se podle svých sil podíleli na budování jeho království na zemi. Vždyt proto nás stvořil jako bytosti schopné myšlení a citů, protože pro nás má připravené velké úkoly. Po celý život, a zvlášt v mládí se na tyto úkoly připravujeme. Snažme se nepropást žádnou příležitost, kterou nám Bůh dává a spolupracujme s ním v jeho díle.

5/ Četba Písma svatého i události kolem nás mohou rozmnovat nebo posilovat naši víru. I společenství lidí nám blízkých nám k tomu napomáhá. Neostýchejme se s nimi mluvit o svých zážitcích, protože vzájemné sdílení má pro všechny zúčastněné velký význam - větší, než bychom si třeba mysleli. Samozřejmě že člověk nemůže cokoli vyprávět komukoli, že sdílení tohoto druhu má své místo mezi lidmi stejně smýšlejícími.

Pod ochranu tvou se utíkáme,
svatá Boží Rodičko.
Neodmítej naše prosby v našich potřebách,
ale ode všeho nebezpečí vysvoboď nás vždycky,
Panno slavná a požehnaná!
Paní naše,
prostřednice naše,
oročovnice naše,
u Syna nám smilování vypros,
Synu svému nás doporuč,
k Synu svému nás doprovod.

SVÁTOST SMÍŘENÍ

/2. část/

Řekli jsme si, že ve svátosti smíření nám Bůh odpouští hříchy. Měli bychom si ale nejdřív ujasnit, co to vlastně je, hřích. Katechismus /to je učebnice náboženství/ říká: Hřích je vědomé a dobrovolné přestoupení zákona Božího. My ale dnes použijeme slov, která dost často

opakuje. V Úkonu kajičnosti na začátku mše sv. říkáme: "Vyznávám se..., že často hřeším, myšlením, slovy i skutky a nekonám, co mám konat. Je to má vina..."

Nejčastěji se jako hřích označuje skutek, který se Bohu nelíbí, skutek, kterým porušujeme Boží zákon ať už ve vztahu k Bohu samotnému nebo k lidem. Ale citované Vyznání nám připomíná, že hříchem je nejen skutek, hříchem může být i slovo nebo pouhá myšlenka. Slovo - jistě každý z nás už na vlastní kůži poznal, jak může slovo zabolet. Urážka, nespravedlivé obvinění, pomluva... A myšlenky? Sám Pán Ježíš nás poučuje, že hříchu se dopouštíme už tehdy, když o něm uvažujeme, když si říkáme: "Mít tu možnost, už bych...", když si škodolibě představujeme, co by asi druhý člověk dělal, kdybychom mu provedli to nebo ono. Tedy je ovšem nutno připomenout, že někdy se nám taková myšlenka na hřích jakoby sama od sebe vtírá, aniž chceme, a nemůžeme se jí zbavit. Tomu říkáme pokušení. Pokušení samo o sobě hříchem není, záleží ovšem na tom, jak se k němu postavíme. Pokud takovou myšlenku uvítáme a s potěšením se jí obíráme, je to hřích. Pokud se však všemožně snažíme tyto myšlenky zaplašit, hříchu se nedopouštíme. A jak proti pokušení bojovat? Nejlépe modlitbou /například tzv. střelnou modlitbou, o které jsme spolu mluvili v závěru prvního ročníku/ a také tím, že - pokud je to možné - změníme činnost, abychom své myšlenky odvedli někam jinam.

Ve Vyznání hříchů dále pokračujeme: "nekonám, co mám konat". Znamená to, že se proviníme i tehdy, jestliže nevyužijeme příležitosti vykonal něco dobrého.

Končíme prohlášením: "je to má vina". Za touto větou se skrývá další určení hříchu. Špatný skutek /slovo, myšlenka/ je hříchem jen tehdy, když je to opravdu můj skutek /slovo, myšlenka/. Jinými slovy, když ho konám s plným vědomím. Člověk to například myslí dobře, a dopadne to úplně jinak, místo aby pomohl, ublíží. Nebo koná ve strachu či jiném citovém rozrušení, není zcela pánem sebe sama a může se dopustit něčeho, co by "s chladnou hlavou" nikdy nevykonal. Jeho skutek tak sice nepřestává být zlý, ale podíl viny toho člověka je zmenšen tím, že si plně neuvědomoval, co dělá, nebo že byl donucen. Rozhodně by se z toho ale měl vyzpovídat s tím, že řekne, za jakých okolností se to stalo /ve strachu, v rozčilení apod./.

Příště si řekneme, jaké části musí mít svatá zpověď, aby byla platná.
/Pokračování/

Další zprávy k Mariánskému roku: pro pražskou arcidiecézi bylo jmenováno ještě jedno poutní místo: Chlum nad Ohří. Také by vás Rybka chtěla seznámit s poutními místy ostatních diecézí. Dnes tedy diecéze českobudějovická: Klokoty, Lomec, Rímov, Nicov u Plánice, Přeštice, Klátovy, Domažlice a Kájov a diecéze litoměřická: Bohosudov, Bozkov, Dolní Ročov, Filipov, Horní Police a Litoměřice.

3. října bude v Římě zahájeno zasedání biskupů /nazývané synoda/ o poslání laiků v církvi. Jako laiky označujeme ty členy církve, kteří nejsou kněžími, jsme to tedy my všichni. Svatý Otec nás vyzývá, abychom se modlili za tuto synodu, aby přinesla bohaté plody pro život církve, i za nás všechny, abychom přijali její poselství. My starší bychom měli přijmout pozvání ke společné modlitbě se Svatým Otcem na zahájení synody v sobotu 3. října od 21 do 23 hodin.

Pamatujme také na to, že měsíc říjen je zasvěcen Panně Marii Růžencové. Pozdravujme ji častěji touto modlitbou, nejlépe ve společenství, například doma v rodině. I náš Otec kardinál to často připomíná.